

# KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU



INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (6)

IZDAN 1 JULA 1938.

## PATENTNI SPIS BR. 14102

Vereinigte Lausitzer Glaswerke Aktiengesellschaft, Berlin, Nemačka.

Sjenila za električne sijalice.

Prijava od 8 juna 1935.

Važi od 1 februara 1938

Naznačeno pravo prvenstva od 9 juna 1934 (Nemačka).

Sjenila za električne sijalice sa gornjim prema dolje upravljanim štitnim reflektorom i horizontalno ležećim providnim ogradnim prstenom kao i sa pokrivačima, koji se na nj nastavljaju, a koji stoje pod različitim kutevima prema izvoru svjetla, te su djelomično providni, a djelomično prozirni, već su poznata. Ova poznata sjenila imaju međutim kompliciran izlazak svjetla i prouzrokuju znatne apsorpcione gubitke, a da pri tom potpuno ne isključuju zablješćivanje.

Predležećim pronalaskom uklanjaju se ti nedostaci, te je naročito opasnost zablješćivanja praktički potpuno uklonjena. Kako nadalje mogu zrake svjetla da prodiru van najkraćim putem i uvijek moraju proći samo kroz jednu jedinu staklenu stijenu, to se postizava dobro iskorišćavanje svjetla, te se svjetlo prema dolje jednoliko rasipava.

Ove prednosti postizavaju se spajanjem dviju čunjastih ploha s jednom srednjom plohom, koja također može biti čun te je nastavak na gornji pokrovni dio, pri čem izvor svjetla leži po prilici u sredini spojnih mjesta obaju dijelova sjenila. Na ovaj gornji dio priključen je donji dio, koji se sastoji iz dva otsječka čuna i srednjeg šupljeg tijela, te koji se sastoji dijelom iz providnog, a dijelom iz prozirnog odn. difuznog materijala, pri čem šuplje tijelo iz prozirnog materijala leži u sredini, dok je vanjski šuplji otsječak čuna napravljen od prozirnog materijala, a otsječak čuna, koji spaja nutarnje šuplje tijelo

sa vanjskim šupljim otsječkom čuna, sastoji se iz providnog materijala.

Jedan primjer izvedbe predmeta pronalaska prikazan je na nacrtu u presjeku kroz rasvjetno tijelo. Pri tom su radi boljeg razlikovanja prozirnih i providnih sječenih ploha providene uobičajenim crtkanjem samo prozirne plohe presjeka, dok su providne sječene plohe ostavljene bez crtkanja.

Kao rasvjetno tijelo uzeta je električna kruška 2, čija nit 1 leži u ravnini providnog horizontalnog prstena 8, koji tvori donje pokrivalo vanjske plohe gornjeg dijela 7 sjenila, koji se sastoji iz prozirnog materijala. Priključak donjeg dijela na gornji izveden je svrsishodno pomoću poruba 9 sa vijcima ili sličnim sretstvima za pričvršćenje. Donji dio sastoji se iz šupljeg otsječka čuna 4 iz prozirnog materijala, na koji je priključen niži šuplji otsječak čuna 5 sa manjim osnovičnim uglom, sa čijeg gornjeg ruba ide šuplji čun 3 iz prozirnog materijala, pri čem mu vrh pada u visinu plohe osnovice vanjskog otsječka čuna i srednjeg otsječka čuna. Smjer vrhova vanjskog i srednjeg otsječka čuna upravljani su dakle suprotno vrhu srednjeg čuna 3. Dok su vanjski 4 i srednji otsječak čuna 3 prozirni, sastoji se otsječak međučuna 5 iz providnog materijala i njegov plašt ima takav smjer, da idealno produženje obuhvata izvor svjetla 1 i po prilici sječe krajne plohe toga izvora.

Providni obavijači sastoje se shodno

iz stakla, a prozirni na pr. iz opalnog, mliječnog, mat, svilenastog mat stakla ili sl.

Nacrt naznačuje na nekim mjestima kritični prolaz zraka, iz kojeg se vidi, da je praktički isključena opasnost zablješćivanja, premda zrake imaju uvijek pomoćnosti najkraći put i svagdje prolaze jedan jedini put kroz providnu stijenu. Srednja čaška, t.j. šuplji čun 3, može kod stojnih lampa da služi kao sastavni dio stalka lampe.

Pomoću reflektora 7 iz opalnog stakla ili sl. otklanja se veći dio gornjeg svjetla kroz providnu staklenu polkrovnju ploču 8 bez opasnosti za postizavanje jednolikosti raspodjele svjetla prema dolje.

Kod jedne daljne izvedbe predmeta pronalaska napravljen je vanjski otsječak čuna 4 iz providnog materijala, te je providen prekrivačima iz prozirnog materijala, koji se mogu nataknuti na pr. kao prstenovi 6. Vanjski otsječak čuna 4 može se pri tom potpuno ili djelomično sastojati iz providnog materijala, a prozirni prstenovi 6 mogu prekrivati providnu otmotku 4 do povoljne visine, pomoću čega se znatan snop zraka blago otkloni prema dolje. Ovi prekrivni prstenovi 6 omogućuju također fabrički najbolju izradbu izvanjeg otsječka čuna 4 iz providnog materijala, koji se istom pomoću prozirnog materijala pokrivnih prstenova 6 napravi prozirnim u obliku dvoslojne staklene stijene.

Upotrebi li se, kao što je to i na nacrtu naznačeno, između horizontalnog prstena 8 i izvanjeg otsječka čuna 4 inače poznati rastavljivi spoj, to postoji prednost, da se prekrivni prstenovi mogu lako izmijeniti. Za svaku normalnu veličinu sjenila treba dakle samo nekoliko različitih prekrivnih prstenova upotrebiti, da bi se postigle raznolike rasvjetne prilike. S takvim izmjenjivim prekrivnim prstenovima različite veličine i iz prozirnog materijala može se dakle jedno sjenilo poretvoriti od slobodnog sijača prema potrebi u povoljni slobodni ili prigušeni sijač. Sjenila će se

naravno normalizirati prema određenim veličinama lampa.

Čun 3 može biti također izrađen kao šuplja kugla ili u kojem drugom prema dolje zatvorenom šupljem obliku. Gornji reflektorski dio 7 može također biti čitav napravljen od neprozirnog materijala. Vanjski otsječak čuna 4 može biti od providnog, prozirnog, ili djelomično providnog a djelomično prozirnog materijala, već prema prekrivanju pomoću prstenova i prema traženju rasvjeti.

### Patentni zahtjevi:

1.) Sjenila za električne sijalice sa gornjim na rotaciono tijelo nalikim, prema dolje upravljanim reflektorom, poglavito iz opalnog stakla, u čijoj donjoj završnoj ravnini leži izvor svjetla, te sa na nje ga prema dolje priključenim, u raznim kutovima spram izvora svjetla stojećim, nazmjenice prosijavajućim i prozirnim koncentričnim zaslonima, koji su tako smješteni, da je spriječen izlazak izravnog svjetla od izvora svjetla, naznačen time, što je najnutarniji zaslon (3) prosijavajući te imade oblik čuna sa od izvora svjetla (1) otklonjenim vrškom, što se na osnovicu tog čuna (3) prema dolje priključuje jedan prema gore sužavajući se plašt čuna (5) iz providnog materijala, čije produžene linije plašta obuhvaćaju izvor svjetla (1) i što se na veliku osnovicu tog plašta čuna (5) priključuje jedan prema gore manje sužavajući se vanjski plašt čuna (4) iz prosijavajućeg materijala, koji se proteže do donje završne ravnine gornjeg reflektora (7) i imade manji promjer od ovoga te je s njime spojen pomoću providnog, ravnog, vodoravno ležećeg zaslon (8).

2.) Sjenila po zahtjevu 1, naznačena time, što su neposredno na vanjskom plaštu čuna (4) smješteni izmjenljivi prosijavajući prekrivni prsteni (6) koje mu drago visine i neznatne propustivosti svjetla.



